

11 במרץ 2015

לכבוד:
עו"ד ערן תמיר
נציבות שיוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות
משרד המשפטים

ערן שלום,

הנדון: תיקון תקנות הנגשת אתרי אינטרנט

לקראת פגישתנו ובהתייחס למכתבכם מיום 11.2.15 –

תקנה 35 לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירות, התשע"ג-2013) (להלן: התקנות) מעמידה בפני הציבור אתגר. מחד - הנגשת האינטרנט היא צעד ראוי מבחינה חברתית ומוסרית. אולם מנגד - אל לנו להביא למצב שבעלי עסק נמנעים מהקמת אתר בשל החשש מהעלויות הגבוהות הכרוכות בהנגשת האתר שלהם או לחילופין אינם עומדים בדרישות החוק רק כיוון שהחוק והתקנות אינם ברורים או אינם מידתיים.

להלן פירוט הנקודות שאנחנו רואים כבעייתיות בתקנות:

1. הגדרת החייבים בהנגשת אתרים והיקף ההנגשה

- א. ההגדרה הנוכחית: "המספק שירות ציבורי או מידע על אודות שירות ציבורי", רחבה מאוד ולמעשה מחילה את חובת הנגשת האתרים על כלל בעלי האתרים (למעט אולי אלה הנותנים שירות לקבוצות סגורות ומוגדרות). הגדרה רחבה זו מטילה חובה שהציבור, ובעיקר ציבור בעלי העסקים הקטנים והבינוניים, אינו יכול לעמוד בה.
  - ב. מעבר לכך, מההגדרה משתמע כי חייב בנגישות חייב להנגיש את כל האתר שלו. האבחנה המופיעה באתר הנציבות לפיה חובת ביצוע התאמות נגישות חלה רק על הדפים באתר המספקים שירות לציבור (כמו שעות הקרנת סרטים בבית קולנוע) ולא על דפים אחרים הנותנים מידע (כמו תקציר הסרטים או שמות הסרטים), לא תעמוד להערכתנו במבחן שיפוטי.
  - ג. העלות של הנגשת אתר קיים או של הקמת אתר חדש ונגיש עשויה להגיע לעשרות ואף למאות אלפי שקלים. כאשר מדובר בעסק מקומי / קטן, מדובר בהשקעה שאינה מידתית ואינה פרופורציונלית.
  - ד. מספר אנשי המקצוע היודעים להנגיש אתרים עדיין לא גדול מספיק והמחירים הנגבים על ידם עדיין גבוהים.
  - ה. אין אפשרות טכנית שאתר יהיה 100% נגיש. בהתאם לנוסח הנוכחי של התקנות, בעל אתר שהשקיע את כספו וזמנו והנגיש את אתרו, אולם לאחר הנגשתו בוצעו בו עדכונים אפילו קטנים שלא הונגשו (לדוגמא: הועלתה תמונה בלי ALT), עובר על דרישות החוק.
- ו. אנו ממליצים לנציבות:

- i. להגדיר באופן מפורש בתקנות היקף תחולה ברור ומצומצם של הדפים באתר לגביהם תחול חובת ביצוע התאמות נגישות.
- ii. לקבוע לו"ז מדורג של החלת חובת ההנגשה בהתאם לגודל העסק, כך שראשית יונגשו אתרי מוסדות ציבור ואתרי גופים גדולים ורק לאחר מכן יחוייבו להיות מונגשים אתרים של עסקים קטנים ובינוניים.

הדרישה מבעלי אתרים להנגיש את אתריהם מהווה מבחינתם שינוי דרמטי. על שינוי כזה להעשות בשלבים כדי לתת לשוק ללמוד ולהתפתח. שלוש השנים שניתנו בתקנות לצורך ביצוע ההתאמות, אינן זמן מספיק לצורך חינוך שוק, הכשרת מספיק אנשי מקצוע כדי ליצור שוק משוכלל וביצוע ההתאמות בפועל.

2. התקן הנוהג

תקנה 35(א) קובעת כי ההנגשה של אתרי אינטרנט תעשה לפי התקן הישראלי הנוהג ביום התחילה של התקנות. הפניה לתקן הישראלי היא נכונה, אולם הניסוח המציין שמדובר בתקן הנוהג ביום התחילה של התקנות לא מאפשר הכנסה מעת לעת של עדכונים בתקן הישראלי הנובעים משינויים טכנולוגיים או שינויים אחרים המחייבים התאמה של התקן.

3. הנגשת אפליקציות

התקן הישראלי אינו עוסק בהנגשת אפליקציות וכיום אין גם כלל תקן בעולם להנגשת אפליקציות. על כן, אין דרך להנגיש את מרבית האלמנטים באפליקציות. הפיתרון שניתן במכתבכם הדורש ממפתח אפליקציה לבקש מכם פטור בשל אי התכנות טכנולוגית אינו ישים ואינו ריאלי. יש כיום מליוני אפליקציות הפונות לשוק הישראלי ומאות נוספות מפותחות בכל חודש. אין זה הגיוני שלגבי כל אחת מהאפליקציות יצטרכו לפנות אליכם לקבלת פטור. זו דרישה שגם אתם לא תוכלו לעמוד בה.

4. פישוט לשוני

הדרישה לפישוט לשוני המופיעה בתקנות אינה ברורה. התקן מסדיר נקודה זו ואין צורך בהסדרה כפולה. יש להוריד דרישה זו מהתקנות.

5. לוו"ז לכניסת התקנות לתוקף

ממכתבכם עולה כי בכוונתכם לבצע מספר תיקונים קריטיים בתקנות. עם זאת, בהתאם ללו"ז הקבוע בתקנות, על בעלי האתרים להשלים את הנגשת אתריהם עד אוקטובר 2016 (ובמקרה של אתר חדש או תוספות ושינויים באתר קיים, אפילו עד לאוקטובר 2015). זה אינו ריאלי.

הנוסח הנוכחי של התקנות אינו מאפשר לבעל האתר לדעת אם הוא מחוייב בהנגשת אתרו ומה בדיוק היקף הדרישה ממנו. במצב כזה, אין זה הוגן כלפי בעלי האתרים המעוניינים לעמוד בדרישות החוק לדרוש מהם לעמוד בלוח זמנים לחוץ כזה. יש לזכור, כי תהליך הנגשת אתר הינו תהליך ארוך ולעיתים דורש אפיון ובניה של אתר חדש לגמרי. על בעל אתר המעוניין לעמוד בלוחות הזמנים המוגדרים בתקנות לדעת כבר כעת מהם החובות המוטלים עליו ונכון להיום אין לו אפשרות כזו.

בנוסף, יש לזכור כי התקנות מאפשרות הגשת תביעה ודרישת פיצוי ללא הוכחת נזק על ידי כל מי שמעוניין בכך ולא רק על ידי הנציבות. השארת מועד כניסת התקנות בתוקף כאשר נוסח החוק אינו ברור ואינו נהיר לבעלי אתרים, מהווה פגיעה לא מידתית בבעלי האתרים.

6. הבהרות נוספות

משאלות שהגיעו אלינו עולה שלציבור בעלי האתרים לא ברורים מספיק מספר דרישות המופיעות בתקנות. נראה לנו רצוי כי הבהרה לגביהן תתווסף לאתר המידע של הנציבות. בין הסוגיות שהועלו:

- א. נטל כבד מדי – מתי ניתן להגיש בקשה לפטור בשל נטל כבד מדי? מה התנאים הנדרשים לקבלת הפטור? וכד'.
- ב. קבלת פטור בשל אי היתכנות טכנולוגית – מתי ניתן להגיש? מה התנאים הנדרשים? וכד'.
- ג. אישור כי האתר הונגש – פונים רבים ביקשו לדעת כיצד הם מקבלים אישור כי האתר שלהם הונגש. אנו ממליצים להבהיר נקודה זו ולהדגיש כי הנגשת האתר אינה פעולה חד פעמית אלא פעולה מתמשכת הדורשת כי גם כל התכנים הבאים המועלים מעת לעת לאתר יהיו נגישים.

נודה לטיפולכם בנקודות אלה.

בברכה,

מי-טל גרייבר שורץ
מנהלת העמותה
תחום קשרי קהילה ורגולציה

איגוד האינטרנט הישראלי

11 במרץ 2015

לכבוד:
עו"ד ערן תמיר
נציבות שיוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות
משרד המשפטים

ערן שלום,

הנדון: תיקון תקנות הנגשת אתרי אינטרנט

לקראת פגישתנו ובהתייחס למכתבכם מיום 11.2.15 –

תקנה 35 לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירות, התשע"ג-2013) (להלן: התקנות) מעמידה בפני הציבור אתגר. מחד - הנגשת האינטרנט היא צעד ראוי מבחינה חברתית ומוסרית. אולם מנגד - אל לנו להביא למצב שבעלי עסק נמנעים מהקמת אתר בשל החשש מהעלויות הגבוהות הכרוכות בהנגשת האתר שלהם או לחילופין אינם עומדים בדרישות החוק רק כיוון שהחוק והתקנות אינם ברורים או אינם מידתיים.

להלן פירוט הנקודות שאנחנו רואים כבעייתיות בתקנות:

1. הגדרת החייבים בהנגשת אתרים והיקף ההנגשה

- א. ההגדרה הנוכחית: "המספק שירות ציבורי או מידע על אודות שירות ציבורי", רחבה מאוד ולמעשה מחילה את חובת הנגשת האתרים על כלל בעלי האתרים (למעט אולי אלה הנותנים שירות לקבוצות סגורות ומוגדרות). הגדרה רחבה זו מטילה חובה שהציבור, ובעיקר ציבור בעלי העסקים הקטנים והבינוניים, אינו יכול לעמוד בה.
  - ב. מעבר לכך, מההגדרה משתמע כי חייב בנגישות חייב להנגיש את כל האתר שלו. האבחנה המופיעה באתר הנציבות לפיה חובת ביצוע התאמות נגישות חלה רק על הדפים באתר המספקים שירות לציבור (כמו שעות הקרנת סרטים בבית קולנוע) ולא על דפים אחרים הנותנים מידע (כמו תקציר הסרטים או שמות הסרטים), לא תעמוד להערכתנו במבחן שיפוטי.
  - ג. העלות של הנגשת אתר קיים או של הקמת אתר חדש ונגיש עשויה להגיע לעשרות ואף למאות אלפי שקלים. כאשר מדובר בעסק מקומי / קטן, מדובר בהשקעה שאינה מידתית ואינה פרופורציונלית.
  - ד. מספר אנשי המקצוע היודעים להנגיש אתרים עדיין לא גדול מספיק והמחירים הנגבים על ידם עדיין גבוהים.
  - ה. אין אפשרות טכנית שאתר יהיה 100% נגיש. בהתאם לנוסח הנוכחי של התקנות, בעל אתר שהשקיע את כספו וזמנו והנגיש את אתרו, אולם לאחר הנגשתו בוצעו בו עדכונים אפילו קטנים שלא הונגשו (לדוגמא: הועלתה תמונה בלי ALT), עובר על דרישות החוק.
- ו. אנו ממליצים לנציבות:

- i. להגדיר באופן מפורש בתקנות היקף תחולה ברור ומצומצם של הדפים באתר לגביהם תחול חובת ביצוע התאמות נגישות.
- ii. לקבוע לו"ז מדורג של החלת חובת ההנגשה בהתאם לגודל העסק, כך שראשית יונגשו אתרי מוסדות ציבור ואתרי גופים גדולים ורק לאחר מכן יחוייבו להיות מונגשים אתרים של עסקים קטנים ובינוניים.

הדרישה מבעלי אתרים להנגיש את אתריהם מהווה מבחינתם שינוי דרמטי. על שינוי כזה להעשות בשלבים כדי לתת לשוק ללמוד ולהתפתח. שלוש השנים שניתנו בתקנות לצורך ביצוע ההתאמות, אינן זמן מספיק לצורך חינוך שוק, הכשרת מספיק אנשי מקצוע כדי ליצור שוק משוכלל וביצוע ההתאמות בפועל.

2. התקן הנוהג

תקנה 35(א) קובעת כי ההנגשה של אתרי אינטרנט תעשה לפי התקן הישראלי הנוהג ביום התחילה של התקנות. הפניה לתקן הישראלי היא נכונה, אולם הניסוח המציין שמדובר בתקן הנוהג ביום התחילה של התקנות לא מאפשר הכנסה מעת לעת של עדכונים בתקן הישראלי הנובעים משינויים טכנולוגיים או שינויים אחרים המחייבים התאמה של התקן.

3. הנגשת אפליקציות

התקן הישראלי אינו עוסק בהנגשת אפליקציות וכיום אין גם כלל תקן בעולם להנגשת אפליקציות. על כן, אין דרך להנגיש את מרבית האלמנטים באפליקציות. הפיתרון שניתן במכתבכם הדורש ממפתח אפליקציה לבקש מכם פטור בשל אי התכנות טכנולוגית אינו ישים ואינו ריאלי. יש כיום מליוני אפליקציות הפונות לשוק הישראלי ומאות נוספות מפותחות בכל חודש. אין זה הגיוני שלגבי כל אחת מהאפליקציות יצטרכו לפנות אליכם לקבלת פטור. זו דרישה שגם אתם לא תוכלו לעמוד בה.

4. פישוט לשוני

הדרישה לפישוט לשוני המופיעה בתקנות אינה ברורה. התקן מסדיר נקודה זו ואין צורך בהסדרה כפולה. יש להוריד דרישה זו מהתקנות.

5. לוו"ז לכניסת התקנות לתוקף

ממכתבכם עולה כי בכוונתכם לבצע מספר תיקונים קריטיים בתקנות. עם זאת, בהתאם ללו"ז הקבוע בתקנות, על בעלי האתרים להשלים את הנגשת אתריהם עד אוקטובר 2016 (ובמקרה של אתר חדש או תוספות ושינויים באתר קיים, אפילו עד לאוקטובר 2015). זה אינו ריאלי.

הנוסח הנוכחי של התקנות אינו מאפשר לבעל האתר לדעת אם הוא מחוייב בהנגשת אתרו ומה בדיוק היקף הדרישה ממנו. במצב כזה, אין זה הוגן כלפי בעלי האתרים המעוניינים לעמוד בדרישות החוק לדרוש מהם לעמוד בלוח זמנים לחוץ כזה. יש לזכור, כי תהליך הנגשת אתר הינו תהליך ארוך ולעיתים דורש אפיון ובניה של אתר חדש לגמרי. על בעל אתר המעוניין לעמוד בלוחות הזמנים המוגדרים בתקנות לדעת כבר כעת מהם החובות המוטלים עליו ונכון להיום אין לו אפשרות כזו.

בנוסף, יש לזכור כי התקנות מאפשרות הגשת תביעה ודרישת פיצוי ללא הוכחת נזק על ידי כל מי שמעוניין בכך ולא רק על ידי הנציבות. השארת מועד כניסת התקנות בתוקף כאשר נוסח החוק אינו ברור ואינו נהיר לבעלי אתרים, מהווה פגיעה לא מידתית בבעלי האתרים.

6. הבהרות נוספות

משאלות שהגיעו אלינו עולה שלציבור בעלי האתרים לא ברורים מספיק מספר דרישות המופיעות בתקנות. נראה לנו רצוי כי הבהרה לגביהן תתווסף לאתר המידע של הנציבות. בין הסוגיות שהועלו:

- נטל כבד מדי – מתי ניתן להגיש בקשה לפטור בשל נטל כבד מדי? מה התנאים הנדרשים לקבלת הפטור? וכד'.
- קבלת פטור בשל אי היתכנות טכנולוגית – מתי ניתן להגיש? מה התנאים הנדרשים? וכד'.
- אישור כי האתר הונגש – פונים רבים ביקשו לדעת כיצד הם מקבלים אישור כי האתר שלהם הונגש. אנו ממליצים להבהיר נקודה זו ולהדגיש כי הנגשת האתר אינה פעולה חד פעמית אלא פעולה מתמשכת הדורשת כי גם כל התכנים הבאים המועלים מעת לעת לאתר יהיו נגישים.

נודה לטיפולכם בנקודות אלה.

בברכה,

מי-טל גרייבר שורץ
מנהלת העמותה
תחום קשרי קהילה ורגולציה

איגוד האינטרנט הישראלי